

щоб виявити не тільки прояви явища булінгу, а й професійні інтереси та схильності.

Отже, булінг залишається одним із напрямів гендерної культури молодого покоління. Для вирішення проблеми необхідно, на нашу думку, постійно проводити не тільки роз'яснювально-навчальну роботу зі школярами та співпрацювати з психологічними службами, а й залучати студентів-правників та студентів-психологів закладів вищої освіти.

Серед превентивних шкільних заходів вважаємо необхідним впровадження та вивчення обов'язкової навчальної дисципліни «Буллінг і підліток» та проведення щомісячного «Тижня протидії булінгові».

Колесник А. В.
кандидат філологічних наук
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

КОМУНІКАТИВНА СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

У підготовці працівника Національної поліції України важливу роль відіграє розвиток комунікативних умінь, від чого буде залежати майбутня успішність взаємодії поліцейського з громадянами у службових ситуаціях. Особливості спілкування захисників правопорядку з населення у різних ситуаціях, зокрема конфліктних, проаналізовані у працях Клячко В. М. [1], Литвин В. В. [2], Т. В. Крашеніннікової [3].

Формування і розвиток комунікативних навичок й умінь майбутніх фахівців поліції здійснюється в процесі вивчення гуманітарних дисциплін, які надають можливість пізнання мови, історії, традицій, культури українського народу, що визначає професійно-виховний зміст освіти, зокрема філологічних дисциплін у закладі вищої освіти і їхню важливу роль в освітньо-виховному процесі. Професійна компетентність працівника правоохоронних органів включає комунікативну компетентність, що окреслює вміння поведження і спілкування в різноманітних умовах, які можуть виникнути в діяльності поліцейського.

Мета викладання філологічних дисциплін – формування у курсантів лексичної та лінгвосоціокультурної компетенції у галузі правової сфери, що забезпечить ефективну діяльність майбутнього правоохоронця, а також його готовність і здатність брати участь у міжкультурному спілкуванні, виявляти міжкультурну комунікативну компетентність.

Шляхи реалізації означених завдань освітньо-виховного процесу – використання потенціалу рідної мови, а також засвоєння іноземних (англійської) мов, розвиток навичок усномовленневої комунікації в адміністративно-правовій сфері, поглиблення мотивації курсантів до навчальної та службово-корисної діяльності.

Навчання мови за професійним спрямуванням дозволить курсантам брати активну участь у комунікації як в навчально-професійних умовах, так і в подальшій професійній діяльності, що ґрунтується на розвитку інтересу до професії через оволодіння мовою за професійним спрямуванням, вмінням проектувати і реалізувати види професійної комунікації, виявляти навички оперувати знаннями з ділового та наукового мовлення.

Особливого значення набуває навчально-комунікативна компетентність як сукупність мотивованих знань, умінь і навичок здобувачів освіти.

Викладання гуманітарних дисциплін і проведення соціально-культурних заходів в Дніпропетровському університеті внутрішніх справ має спрямованість на засвоєння здобувачами освіти норм соціальної поведінки людини, на формування моральних засад особистості, ціннісних орієнтацій, розширення сфери духовних інтересів. Через залучення курсантів до суспільно значущих культурних заходів (наприклад, День української писемності та мови, День Соборності, День незалежності України тощо) здійснюється патріотичне та професійне виховання, усвідомлення курсантами своєї ролі та завдань у суспільстві, значущості набуття ними знань з історії та культури України, необхідних для формування громадянської свідомості особистості. Таким чином вирішуються завдання виховання та розвитку пізнавальної мотивації, інтересу до історії та сучасних суспільних подій, громадського життя Батьківщини, сприяння соціалізації молоді [4].

Посилення професійної спрямованості філологічних дисциплін актуалізує здатність вибирати для викладання ціннісно значущий з професійної точки зору матеріал, викликає необхідність опанування викладачем прийомів емоційно-образного розкриття навчального матеріалу, використання життєво практичних прикладів, міжпредметних зв'язків як засобів посилення виховного впливу на особистість курсанта та осмислення ним соціального досвіду і завдань майбутньої професії.

Вироблення здатності спілкуватися в типових умовах професійної діяльності передбачає опанування соціокультурної лексики та набуття лексичної компетенції, що своєю чергою потребує професійно-змістовного наповнення навчального матеріалу в процесі викладання філологічних дисциплін.

Отже, навчально-комунікативна компетентність – сукупність мотивованих знань, умінь і навичок, які формуються в навчально-виховному процесі, – забезпечує здійснення мовленнєвої діяльності у навчально-професійній сфері, і є комунікативною складовою підготовки працівників національних правоохоронних органів до самостійної професійної діяльності.

Бібліографічні посилання:

1. Клачко В. М. Особливості спілкування патрульних поліції з учасниками масових акцій в конфліктних ситуаціях: [метод. реком.] / В. М. Клачко, В. Л. Костюк, В. В. Литвин, Н. В. Федоровська. – К.: Нац. акад. внутр. справ, 2016. – 48 с.

2. Литвин В. В. Професійне спілкування патрульних поліцейських із різними категоріями громадян / В.В. Литвин // Юридична психологія. – № 1 (18). – 2016. – С. 84 – 94.

3. Крашеніннікова Т. В. Специфіка викладання мовних дисциплін для правоохоронців / Т. В. Крашеніннікова // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. – Вип. 42 (95). – 2015.– С. 161 – 167.

4. Карпенчук С.Г. Теорія і методика виховання / С. Г. Карпенчук. – К.: Вища шк., 1997. – 304 с.

5. Зязюн І. А. Педагогічна майстерність / І. А. Зязюн, Л. В. Крамущенко, І. Ф. Кривонос та ін.; за ред. І. А. Зязюна. – К.: Вища шк., 1997. – 349 с.

Кондрашева О. В.

старший викладач
*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

ОСОБИСТІСНО ЗОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД ДО ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ІНОЗЕМНА МОВА ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ»

Збільшення уваги до розвитку системи освіти, підвищення вимог до надання освітніх послуг потребує модернізації української системи вищої освіти, впровадження сучасних європейських стандартів, а також розповсюдження національних культурних та науково-технічних досягнень до системи ЄС. Іноземний досвід необхідно впроваджувати таким чином, щоб зберегти всі позитивні напрацювання національної системи освіти.

Необхідність реформування системи освіти України, підвищення її якісного рівня є найважливішою соціально-культурною проблемою, яка зумовлена значною мірою процесами світової глобалізації, з одного боку, та потребою формування умов для індивідуального розвитку особистості, її соціалізації та самореалізації в цьому світі, з іншого боку.

Однією з найважливіших стратегічних задач сьогодні є задача не просто модернізації системи освіти, а досягнення через осучаснення методів та засобів навчального процесу, досягти підвищення якості підготовки фахівців на рівні міжнародних стандартів.

Процеси зближення європейських країн, відкриття кордонів, розвиток новітніх технологій, зближують характер і сутність освітньої діяльності різних країн світу, формують світовий освітній простір, випрацьовується єдині засади організації та система стандартів. Визначальними тенденціями світової системи освіти стають її фундаменталізація, підсилення гуманістичного спрямування (духовна і загальнокультурна складова освіти), формування у здобувачів вищої освіти системного підходу до аналізу складних технічних і соціальних ситуацій, розвиток у них критичного мислення та креативності.

Однією з основних цілей Болонського процесу є розширення мобільності як здобувачів вищої освіти, так і викладацького складу вищої